

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nemecz Attila (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, valamint II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Nagy Nóra (alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen bányakártalanítás iránt indult perében a Nógrád Megyei Bíróság 2010. április 8. napján meghozott 15.P.21.210/2009/13. szám alatti ítélete ellen a felperesek részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét nem fellebbezett részében nem érinti, fellebbezett rendelkezését a per főtárgya tekintetében megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek személyenként 332.794 (háromszázharminckettőezer-hétszázkilencvennégy) forintot és ezen összeg után 2009. május 6. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére a naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 40.000 (negyvenezer) forint feljegyzett kereseti illetéket, ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet illetékre, állam által előlegezett költségre és a további elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 40.000 (negyvenezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket és a felpereseknek 15 nap alatt személyenként 10.400 (tízezernégyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben személyenként 3.750.000 forint bányakártalanítás, továbbá ezen összegek után 2008. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Előadták, hogy a tulajdonukban álló, K... hrsz. alatt nyilvántartott ingatlanban a bányászati tevékenység miatt a korábbi kártalanításukat követően újabb károsodások következtek be annak ellenére, hogy 2007-2008-ban 7.500.000 forintért az ingatlant átépítették, felújították, illetőleg megerősítették.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Elsődlegesen azt állította, hogy az újabb szakértői vélemények szerint bányászatra visszavezethető károsodások az ingatlanban nem tapasztalhatók. Hivatkozott arra is, hogy a felperesek a korábban kifizetett kártalanítást nem fordították az ingatlan megerősítésére, vagyis kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért az újonnan keletkezett károkat nem háríthatják át.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az I. és II. rendű felpereseket, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen 125.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket és az állam által előlegezett költségeket az állam viseli.

Határozatában tényként rögzítette, hogy a felperesek a bányászati tevékenység következményeként az ingatlanukban beállott kár ellenében 1993-ban 48.000 forint kártalanítást kaptak, amelyet részösszegként fogadtak el. A ... Városi Bíróság 1997. november 12. napján kelt ... számú, és a ... Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság ... számú határozatával helybenhagyott ítéletében kötelezte az alperest további 22.323 forint kártalanítás és kamatai megfizetésére. A határozat indokolásában megállapította, hogy a felperesi épületben bekövetkezett kár 10 %-ban a bányászati tevékenységre visszavezethető kismértékű utólagos mozgások következménye.

Ezt követően az eljáró bányászati és építészeti szakértők által meghatározott munkálatokat az épületben bekövetkezett károk elhárítása érdekében a felperesek anyagi erő hiányában nem végezték el. A kisebb felületi javítások után csak 2007 augusztusa és 2008 júniusa között került sor az ingatlan átépítésére, amelyre 7.500.000 forintot fordítottak. A munkálatok kiterjedtek az épület megerősítésére, ennek ellenére a földemen, a falakban és a lábazaton is újabb repedések jelentek meg. A kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy az épület meghibásodásának oka elsősorban a nem megfelelő alapozás, másodsorban a nem megfelelő koszorú-szerkezet, és csak harmadsorban a bányászati tevékenység. Amennyiben pedig az előzményi periratokban beszerzett szakvélemények szerint felmért építési hibákat a felperesek kellő szakszerűséggel helyreállították volna, és a bányászati kártalanítás során kapott összeget - kiegészítve a nem bányászati közrehatásból eredő károk elhárítására szükséges összeggel - a lakóingatlanra fordították volna, úgy az újabb bányakárokat elkerülték volna. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Bányászati tv.) 37. §-ában foglaltakból kiindulva arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek keresete nem

alapos, mert a bányakárok megakadályozásához szükséges munkálatok kizárólag az ő oldalukon felmerülő okból hiúsultak meg. Elutasította a felpereseknek a további szakértő kirendelésére irányuló indítványát hivatkozva arra, hogy a bányászati közrehatás mértékének megállapítása a fenti okokból irreleváns.

A perköltség körében az elsőfokú bíróság a pervesztes felpereseket az áfával növelt ügyvédi munkadíj alperes részére történő megfizetésére kötelezte. Utalt arra, hogy a per tárgyi költségfeljegyzési jog hatálya alá tartozik és a felperesek személyes költségmentességet is kaptak, ezért a le nem rótt eljárási illetéket, továbbá a szakértői költségeket az állam viseli.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérték olyan módon, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest, hogy személyenként fizessen meg a részükre 332.794 forintot és ezen összeg után a kereset benyújtásától a kifizetés napjáig számított törvényes mértékű késedelmi kamatot, valamint másodfokú perköltséget.

Előadták, hogy a bányakár megtérítése iránt előterjesztett igényükre az alperes a pert megelőzően egy megállapodás-tervezetet küldött, amelyben a bányakár fennállását elismerte, s a fent írt kártalanítási összeget ajánlotta fel. Ezt követően a pert a kártalanítás összegének felemelése iránt indították. Az elsőfokú bíróság a bányakár fennállását megállapította, azonban a keresetet elutasította. A felperesi álláspont szerint azonban a jelen esetben, amikor a bányakár fennállása megállapítható, annak mértéke azonban nehezen különíthető el, el kell fogadni a korábbi alperesi álláspontot a kártérítés összege vonatkozásában. Utaltak arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, amikor a csatolt alperesi ajánlatról nem tett említést.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Nem vitatta, hogy a felperesek által csatolt megállapodás-tervezetet elkészítette 2009 januárjában, de arra hivatkozott, hogy a kártalanítással kapcsolatos peren kívüli kísérlet eredménytelen maradt, mert arra a felperesek érdemi választ nem adtak. Álláspontja szerint az időmúlás az ajánlati kötöttséget megszüntette és a perben a korábbi álláspontját módosította is. A kirendelt igazságügyi szakértő kiegészített véleményét tartotta irányadónak, amely szerint amennyiben a kárelhárítást a felperesek elvégezték volna, a kár nem következett volna be. A felpereseket terhelte abban a körben a bizonyítás, hogy a kár elhárításával kapcsolatos kötelezettségüknek eleget tettek, azonban ezen állításukat bizonyítani nem tudták, ebből következően - mint tulajdonosoknak - viselniük kell a bekövetkezett kárt.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett a 665.588 forint tőkekövetelést és annak járulékait meghaladó keresetet elutasító rendelkezése. Ezt az ítéletábrla a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján nem érintette.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A felperesi fellebbezés eljárási szabálysértésre is hivatkozott, mely szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Az ítélet tábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy ezt az álláspontot nem találta megalapozottnak tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a saját döntésének releváns indokait az ítéletben rögzítette. Eltérő jogi álláspontja folytán nem tért ki a csatolt ajánlat-tervezetre, de arra maguk a felperesek sem hivatkoztak a keresetük ténybeli alapja körében. Az ítélet tábla ugyanakkor az érdemi döntését erre alapította, ezért az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti az alábbiakkal.

2009. január 9-én az alperes ...-i fióktelepe a vezetője által aláírt levél mellékleteként megküldte a felperesek részére a bányakártalanításra vonatkozó megállapodás öt példányát azzal, hogy kérte azt további ügyintézés céljából aláírva visszaküldeni. A levél szerint a kárbejelentőnek megküldésre került a megállapodás-tervezet alapját képező szakvélemény is. A megállapodás-tervezetben foglaltak szerint a felperesi „ingatlanon lévő épület az alperes

bányakár szakértőjének véleménye szerint a bányaműveletek következtében megrongálódott. A bányászati tevékenység és a károsodások közötti okozati összefüggést Károkozó a szakvélemények figyelembevételével 50 %-nak ismeri el, amiért a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény alapján kártalanítási felelősséggel tartozik." A helyreállítási költségvetés szerint az 50 %-nak megfelelő kártalanítás a felperesek részére személyenként 277.329 forint + áfa összegben került megállapításra. Ezt az alperes kártalanításként felajánlotta és vállalta, hogy a megállapodás aláírását követő 30 napon belül kifizeti. A megállapodás végül a felek között nem jött létre, az alperes kártalanítást nem fizetett a felperesek részére.

Az így kiegészített tényállás alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság döntésével nem értett egyet az alábbiak miatt.

A felperesek keresete kifejezetten bányakártalanítás jogcímén került előterjesztésre, amelynek szabályait az 1993. évi XLVIII. törvény (Bányászati tv.) tartalmazza. Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a törvény 37. § (1) és (2) bekezdését, amelyekből az állapítható meg, hogy az alperes bányászati tevékenységgel kapcsolatos kártérítési felelőssége objektív. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a bányászati tevékenységgel kapcsolatosan kár keletkezik, akkor köteles azt kártalanítás útján megtéríteni, mentesülésre lehetőség nincs.

A Bányászati törvény azonban nem csak anyagi jogi, hanem eljárási szabályokat is tartalmaz. A 37. § (5) bekezdése szerint az esedékessé vált kártalanításban a bányavállalkozónak meg kell kísérelni az egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a bányavállalkozó a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak megfizetni. A (6) bekezdés alapján a károsult az esedékessé vált, de az előírt határidőn belül nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a bányavállalkozó ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti.

A fenti eljárási szabályoknak megfelelően járt el az alperes, amikor a törvény szerinti egyezség létrehozását megkísérelte. A 2009. január 9-i levél egyértelműen

ilyen egyezségi ajánlatnak minősül figyelemmel a mellékelt megállapodás-tervezetre, amelyben az alperes kifejezetten elismerte a kár bekövetkeztét és meghatározta a kártalanítás összegét is. A megállapodás a felek között kétségtelenül nem jött létre, de a fentiek szerint a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül a bányavállalkozónak a kártalanítást megegyezés hiányában is ki kell fizetnie. Az alperes ezért törvényi kötelezettségének nem tett eleget, amikor a megállapodás 1/b., illetve 3. pontjában meghatározott összeget a fenti határidőn belül a felperesek részére nem fizette meg. Ebből következően a felperesek a perben nemcsak a többletkártalanítási igényüket kellett, hogy érvényesítsék, hanem az alperes által a megállapodás-tervezetben írt és a szakvélemény alapján elfogadott kártalanítás összegét is; és utóbbi tekintetében a keresetük a Bányászati törvény 37. § (5) és (6) bekezdése értelmében alapos. Figyelemmel arra, hogy a bányakártalanításra speciális szabályok irányadók, jelen esetben a Ptk. ajánlati kötöttségre vonatkozó rendelkezéseire való alperesi hivatkozás nem foghat helyt. Utal az ítéltábla arra is, hogy a megküldött levél és a mellékleteként csatolt megállapodás-tervezet együttesen olyan anyagi jogi elismerő nyilatkozat, amit egyoldalúan nem is lehet visszavonni, így önmagában az elismerés a felperesek követelését megalapozza.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel érintett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a megállapodás-tervezetben meghatározott összegek erejéig marasztalta az alperest. A felperesek kamatkövetelésüket a kereset benyújtásának időpontjától kezdődően érvényesítették, ezért - a kereseti kérelemhez kötöttség elvére figyelemmel - az ítéltábla ennek megfelelően rendelkezett a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontjáról.

A jelen eljárásra vonatkozó tárgyi költségfeljegyzési jog folytán feljegyzett kereseti és fellebbezési illetéket a pervesztességének arányában az alperes köteles megfizetni a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján. Ezt meghaladóan a felperesek személyes költségmentességére tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a feljegyzett illetékre, illetve az állam által előlegezett költségre vonatkozó rendelkezését helybenhagyta csakúgy, mint a felperesek által fizetendő perköltségre vonatkozó döntést, mert az elsőfokú bíróság az alperesnek járó ügyvédi munkadíjat olyan mérsékelt összegben állapította meg, hogy annak további mérséklésére még a fellebbezés megalapozottságára, és ennek alapján a felperesek részleges pernyertességére tekintettel sem volt lehetőség. A sikerrel fellebbező felperesek másodfokú perköltsége körében az ügyvédi munkadíjat az ítéltábla a fellebbezett értékből kiindulva a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2010. szeptember 22.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: